

Diyarbakır Masal Anlatma Geleneği ve Halk Masalları

Dr. Mehmet Yusuf ASLAN

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-375-049-7	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Diyarbakır Masal Anlatma Geleneği ve Halk Masalları	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Dr. Mehmet Yusuf ASLAN ORCID iD: 0000-0003-0022-5579	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	LCO000000
	DOI
	10.37609/akya.3280

Kütüphane Kimlik Kartı

Aslan, Mehmet Yusuf.

Diyarbakır Masal Anlatma Geleneği ve Halk Masalları / Mehmet Yusuf Aslan.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.

460 s. ; 160x235 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253750497

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Masalların Büyülü Dünyası ile Beni TanıŖıran
Değerli Annem'e
Rahmetle ve Özlemle ...*

ÖN SÖZ

İnsanoğlu var olduğundan beri yaşadığı âlemi anlamaya ve anlamlandırmaya çalışmıştır. Bu mücadelesinin izleri masal, destan, efsane ve masal gibi halk edebiyatı ürünlerinde görülür. Dolayısıyla halk edebiyatı ürünleri hayatın kendisiyle doğrudan irtibatlıdır. Bu anlatılar bir nevi toplumların millî, manevi, kültürel, toplumsal ve dinî değerlerinin depoları hükmündedir. Bu yüzden bu anlatılar toplumların kimlikleri olarak görülebilirler. Toplumsal değerlerin yoğun işlendiği halk edebiyatı ürünleri aynı zamanda bunları sonraki nesillere aktaran ürünler olduğu görülmüştür. Ölümlü insanoğlu toplumlarının kültürel özelliklerini halk edebiyatı ürünlerine ilmek ilmek işlemiş ve bu yolla geleceğe taşıyarak ölümsüzleştirmiştir. Halk edebiyatı ürünlerinde bulunan her bir sembol, imge ve değer ataların sonraki nesillerin kendi asırlarında karşı karşıya kalacakları problemler ve yozlaşma karşısında ayakta kalmalarını sağlayacak zengin kültürel miraslardır.

Hayal gücünün zenginliklerini barındıran masallar insanoğlunun kolektif bilinçaltının ürünleridir. İnsanlığın en eski dönemlerinden itibaren sözlü olarak nesilden nesle aktararak günümüze kadar varlığını sürdürerek gelen masalarda toplumların geçmişteki yaşamlarının izlerini görmek ve insanın ruhunun yaratıcı özelliklerini görmek mümkündür. Dolayısıyla masallar hem insanın bilinç dünyasını hem de üretildiği toplumun gelenek ve göreneklerini, hayata bakış açılarını, inanç dünyasını bünyesinde barındırdığı birtakım semboller aracılığıyla örtük bir şekilde yansıtan bir türdür. Bu yüzden masalların sembolik dili çözüldüğünde toplumların tarihî gelişimleri içerisinde yaşadıkları değişim/dönüşüm, kültürel özellikleri de çözülmüş olacaktır. Bu örtük manalar masal anlatılarına ince ince işlendiğinde bunları çözmek için masalların derinlemesine tahlillerinin yapılması gerekir. Toplumların şuurlarının ortaya konulması için kolektif belleğin bir tezahürü olan masalların tahlil edilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Tarihi milattan öncelere dayanan kadim bir yerleşim yeri olan ve tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Diyarbakır, halk kültürü açısından oldukça zengindir. Türkiye'nin birçok il ve ilçesinde masal derlemeleri yapılmasına rağmen Diyarbakır ve ilçelerinde yapılan çalışmaların sınırlı sayıda oldukları tespit

edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında bu kadim yörenin halk anlatılarının akademik açıdan tespitine yönelik yapılan çalışmaların oldukça az olduğu söylenebilir. Hızlı gelişen teknoloji bir yandan insan hayatını kolaylaştırırken diğer yandan kültürel açıdan yok edici bir etkiye sahiptir. Son asırda kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması ile halk anlatılarına olan ilgi oldukça azalmış, internetin her eve ve cebe girmesi ile bu anlatıların artık anlatılmaması neticesinde yok olma noktasına gelmiştir. Bu gelişmeler neticesinde Diyarbakır’da yoğun olarak hemen hemen her şehirde, mahallede ve köyde şevbihêrkler adı verilen gece eğlencelerinde başını dengbêj adı verilen masal, destan, efsane ve hikâye anlatıcısı olan kişilerin çektiği sözlü kültür ürünleri artık icra edilmeme noktasına gelmiştir. Bu anlamda içeriği ve kapsamı göz önüne alındığında saha çalışması neticesinde masal anlatma geleneğine sahip kişilere ulaşılarak hazırlanan bu çalışma ile Diyarbakır ilinin halk kültürü öğelerini ortaya koyma açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın “Masallar Hakkında Genel Bilgiler” başlığı altında araştırmacılar tarafından yapılan ve ansiklopedilerde, sözlüklerde geçen masal tanımlarına yer verilmiş. Masalların şekil ve muhteva özelliklerinden bahsedilmiştir.

Çalışmanın “Diyarbakır Masal Anlatma Geleneği” adlı bölümde Diyarbakır yöresinde masal kavramına ve masal anlatıcısına karşılık kullanılan sözcükler belirtildikten sonra bunların anlamları üzerinde durulmuştur. Daha sonra Diyarbakır masal anlatıcıları, dinleyicileri, daha önce oluşturulan masal metinleri, masal icra ortamları, masalların anlatıldığı mekânlar ve zamanlar, şahıs kadroları, anlatım özellikleri, Derlediğim yüz bir masal metni, Şevket Beysanoğlu tarafından derlenen ve 1946 yılında yayımlanan “Diyarbakır Folkloru İkinci Kitap Diyarbakır’da Derlenmiş Halk Masalları” adlı kitabında yer alan yirmi yedi masal, Muhsine Helimoğlu Yavuz tarafından derlenen “Masallar ve Eğitimsel İşlevleri” adlı eserinde yer alan otuz masal, Azize Dolu’nun Diyarbakır yöresinden derleyip “Diyarbakır ve Yöresi Masallarında Motif İncelenmesi” (1997) adlı Yüksek Lisans Tezinde sunduğu otuz masal ile Ensar Aslan tarafından derlenen ve 2001 yılında Millî Folklor dergisinde yayımlanan “Masal Araştırmaları ve Korkak Ali Masalı Üzerinde Bir Araştırma” adlı makalesinde yer alan “Korkak Ali” masallarında yer alan formellerden örnekler verilmiş ve daha sonra dengbêjlik geleneği hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Çalışmanın “Masal Metinleri” adlı bölümünde tarafımca Diyarbakır il, ilçe ve köylerinden derlenen yüz bir masal metnine yer verilmiştir.

Masalların bir hazine olduğunun farkına varmamı sağlayan ve bu alanda çalışmama vesile olan, bilgi ve tecrübesiyle bizi her daim aydınlatan kıymetli hocam Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK Hanımefendi'ye, engin hoşgörüsüyle bu ana kadar gelmemi sağlayan, çalışmanın her anında yanımda olan, beni destekleyen ve bilgi birikimden sürekli yararlandığım çok değerli danışman hocam Doç. Dr. Birol AZAR'a şükranlarımı sunarım. Eğitimim boyunca engin fikirlerinden sürekli faydalandığım, desteklerini sürekli hissettiğim; bilgi birikimleri ve değerli fikirleri ile sürekli katkıda bulunan kıymetli hocalarım Doç. Dr. Gülda ÇETİNDAG SÜME'ye ve Doç. Dr. Ebru ŞENOCAK'a teşekkürü bir borç bilir, saygılarımı sunarım.

Hem kaynak kişi olarak belleğindeki birçok masalı benimle paylaşan hem de kaynak kişilere ulaşmam noktasında olağanüstü çaba gösteren Nurettin PEKER hocama ve Mehmet İhsan PULGAT'a teşekkürü bir borç bilir, hürmetlerimi sunarım.

Masal derlemeleri konusunda bana yardım eden Dicle Üniversitesi Silvan Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı öğrencilerine ve kaynak kişilere ulaşmamı sağlayan arkadaşlarıma ve evlerini, iş yerlerini bana açan ve çok kıymetli zamanlarını benim için harcayan değerli kaynak kişilere sonsuz teşekkürler ederim.

Son olarak çalışma boyunca bazen ihmal ettiğim halde sabırla bana katlanan aileme de minnettarım.

Dr. Mehmet Yusuf ASLAN
Ekim 2024

İÇİNDEKİLER

MASALLAR HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	1
1. Masal Tanımları.....	1
2. Masalların Özellikleri.....	4
DİYARBAKIR MASAL ANLATMA GELENEĞİ.....	9
1. Diyarbakır'da Kullanılan Masal Terimi	9
2. Masal Anlatıcıları.....	12
3. Masal Dinleyicileri	15
4. Masal Metinleri.....	19
5. Masal İcra Ortamları.....	21
6. Masal Anlatma Yeri/Mekânı ve Zamanı	24
7. Masalların Şahıs Kadrosu.....	26
8. Masalların Anlatım Özellikleri	28
9. Diyarbakır Masallarında Yer Alan Formel (Kalıp) İfadeler.....	31
9.1. Başlangıç (Giriş) Formelleri	32
9.2. Bağlayış Formelleri	41
9.3. Benzer Durumlarda Kullanılan Formeller	47
9.4. Bitiş Formelleri.....	52
9.5. Diyarbakır Masallarında Yer Alan Formel (Kalıp) İfadelerde Zaman İçerisinde Yaşanan Değişiklikler	58
10. Dengbêjlik Geleneği ve Masal	61
MASAL METİNLERİ.....	65
1. Benekli Balık	65
2. Ayının Oğlu Ahmet	76
3. Hint Ülkesi Padişahı	91
4. Soğan Kafalı Dev.....	98
5. Mirza Muhammed ve Balığın Karnındaki Tas	102
6. Tavuk Kılığındaki Peri Kızı.....	107

7. Diklan Ağa.....	111
8. Pino	115
9. Yedi Başlı Dev	119
10. Dürüst Olan İnsanın Zevali Yoktur.....	127
11. Yılanlar Kralı Şahmaran'ın Yüzüğü.....	129
12. Anne Eli.....	132
13. Osman ve Hırsızlar.....	134
14. Dürüst ile Hilekâr	142
15. Mirza Muhammed ve Babasının Vasiyeti.....	145
16. Onun da Günü Gelecek.....	150
17. Helvacı Ahmet.....	152
18. Alik ile Fatik	155
19. Üç Kız Kardeş.....	157
20. Simurg Kuşu	161
21. Bir Bakışı Bin Para Olan Kız	166
22. Yılanı Kurtaran Fakir Genç.....	170
23. Horozun İntikamı.....	173
24. Padişahın Oğlu ve Gülnam	177
25. Korkak Hasan.....	186
26. Sultan ve Akıllı Bahçıvanı.....	188
27. Peri Kızı	191
28. Karpuzo	194
29. Konuşan Bebek	197
30. Üç Elma.....	200
31. Sağlam ile Çürük.....	205
32. Hırsız Hasan.....	207
33. Padişahım Sen Sen Ol Hain Belasını Bulur	213
34. Sultan Kızının Kaderi.....	215
35. Oduncu ve Dev.....	218
36. Ticarete Başlayan Saf Adam	226
37. Süvari ve Yılan.....	231
38. Fakir Adam ve Yılan	235

39. Ali Yaba.....	238
40. Fakir Adam ve Kuş.....	248
41. Kafdağı'nın Ardındaki Bilge Adam.....	252
42. Yedi Erkek Kardeşli Kız.....	255
43. Hurma Ağacının Altında Oturan Tembel Adam.....	259
44. Sultan ve Hırsız.....	261
45. Padişah ve Avcı.....	266
46. Evlenmek İsteyen Uğur Böceği.....	270
47. Nene Hatun ve Kedi.....	273
48. İftiraya Uğrayan Kız.....	277
49. Üç Nasihat.....	280
50. Kader.....	284
51. Sultan ve Çobanın Güzel Karısı.....	285
52. Büyücü Kadın ve Hemolek.....	289
53. Mirza Muhammed ve Narçiçek.....	293
54. Altın Terlikli Kız.....	296
55. Balıkçı ve Karısı.....	302
56. Nine ve Avcı Oğlu.....	304
57. Kuş Masalı.....	308
58. Köse Adam ve Hemolek.....	310
59. İyi Niyetli Ali.....	317
60. Keçelok.....	321
61. Güzel Kızın Saçları.....	324
62. En Büyük Yalan.....	326
63. Kurnaz Kadın ve Saf Eşi.....	329
64. Ceviz Ağacı.....	333
65. Kül Simit.....	336
66. Fatmacık.....	341
67. Ali Dayı ve Kuyruksuz Tilki.....	344
68. Dirilen Kız.....	346
69. Üç Ali.....	349
70. Altın Kollu Han.....	352

71. Karpuz Masalı.....	356
72. Ali ile Hazal	359
73. Kaz Yolmadaki Maharetin Nasıldır?.....	363
74. Şükran.....	366
75. Hemolet	370
76. Üç Koyun	372
77. İki Kardeş.....	374
78. Kocasına İhanet Eden Kadın.....	376
79. Balıkçının Pişmanlığı.....	379
80. Kesran.....	380
81. Fidan Çocuk.....	382
82. Gulyabani	384
83. Tembel Eşek ile Deve	386
84. Arif Adam ve Padişah	388
85. Sevgi Ölçeği	392
86. Akıllı ve Deli Kardeşler.....	394
87. Haramzade ve Dayısı.....	397
88. Sahte İmam.....	402
89. Doğmamış Çocuk.....	406
90. Yılan ile İnsanın Dostluğu.....	408
91. Ve Aslıhu ve Faslıhu	410
92. Kız ve Yedi Kardeşi.....	412
93. Ali ile Veli	413
94. Fatoş ve Üvey Anne.....	418
95. Kurt ile Keçi	421
96. Aç Kurt ile Tilki	425
97. Kaplumbağa, Kene ve Tilki.....	427
98. Tilkinin Kurnazlıkları.....	430
99. Hacca Giden Tilki.....	437
100. Sırtı Yeşil Yaşlı Kurt ile Genç Kurtlar	440
101. Tilki, Aslan, Kurt, Güvercin ve İnek	442
KAYNAKÇA.....	447

KAYNAKÇA

- Alakom, R. (2002). *Folklor û Jinên Kurd*. Stockholm: Nefel Yayınları.
- Alptekin, A.B. (2002). *Taşeli Masalları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aslan, E. (2001). Masal Araştırmaları ve Korkak Ali Masalı Üzerinde Bir Değerlendirme. *Millî Folklor*, 7(52), 33-45.
- Aslan, E. (2001). Masal Araştırmaları ve Korkak Ali Masalı Üzerinde Bir Değerlendirme. *Millî Folklor*, 7(52)
- Beydili, C. (2005). *Türk Mitolojisi Ansiklopedik Sözlük*. Ankara: Yurt Kitap-Yayın.
- Beysanoğlu, Ş. (1946). *Diyarbakır Folkloru İkinci Kitap Diyarbakır'da Derlenmiş Halk Masalları*. Diyarbakır: Diyarbakır Matbaası.
- Barlık, M. M. (2019), Dengbêjlik Kültüründe Sunum Farklılıkları: Serhat Bölgesi. *Uluslararası Dengbêjlik Kültürü ve Dengbejler Sempozyumu*, Şırnak Üniversitesi Yayınları, Şırnak.
- Başgöz, İ. (1988). Masalın Anlatıcısı. *Masal Araştırmaları/Folktale Studies I* içinde (25-29). Nuri Taner (Haz.) İstanbul: Artsan Yayıncılık
- Boratav, P.N. (1987). Masal, çocuk edebiyatı yıllığı. (Hazırlayan: Mustafa Ruhi Şirin), Gökyüzü Yayınları.
- Boratav, P.N. (2000). *Tekerleme*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Boratav, P. N. (2001). *Masallar-1- Uçar Leyli*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Boratav, P. N. (2009). *Zaman Zaman İçinde*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları
- Bozkurt, K. ve Bozkurt, H. (2012). Sayıların Gizemli Dünyası: Kültür ve Edebiyatta Sayı Sembolizmi. *Batman Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 717-728.
- Demir, B. (2022). *Kürt ve Alman Masallarının Tip ve Motif Yönünden Karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Develioğlu, F. (2007). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük*. Ankara: Aydın Kitapevi.
- Dundes, A. (2006). *Halk Kimdir?*. Çev. Metin Ekici. Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 1. Haz. M. Öcal Oğuz vd. Ankara: Geleneksel Yayıncılık.
- Düzgün, D. (1994). Erzurum'da Âşık Kahvesi Geleneği. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (1), 15-22.
- Doğan, A. (2006). Bireyleşim/Kemalat sürecinde Kapalı ve Dar Mekânlar. *Bilig* (37), 115-130.
- Dolu, A. (1997). *Diyarbakır ve Yöresi Masallarında Motif İncelemesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Elçin, Ş. (2011). *Halk Edebiyatına Giriş*. İstanbul: Akçağ Yayınları
- Eren M. (2017). Anadolu Sahası Türk Masallarında Dua Motifi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 0(58), 355- 375.
- Filizok, R. (1991). *Ziya Gökalp'in Edebî Eserlerinde Halk Edebiyatı Tesiri Üzerine Bir Araştırma*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Geverî, A. (2008) *Antolojiya Çirokên Nûbiharê*. İstanbul: Nûbihar.
- Günay, U. (1987). *Türk Masallarının Hususiyetleri, Çocuk Edebiyatı Yıllığı* (Hazırlayan: Mustafa Ruhi Şirin). İstanbul: Gökyüzü Yayınları.
- Günay, U.T. (2011). *Elâzığ Masalları ve Propş Metodu*. Ankara: Akçağ Yayınevi.

- Gültekin M. (2017). Kazan Tatar Türklerinde Masal Anlatma Geleneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 358-373.
- Helimoğlu Yavuz, M. (1997). *Masallar (Cigaramın üstünde Bir Toçal Karınca)*. İstanbul: Doruk Yayınları.
- Helimoğlu Yavuz, M. (2009). *Masallar ve Eğitimsel İşlevleri*. İstanbul: Cumhuriyet Kitapları.
- Karagöz, E. (2020). Masallarda Başlayış Formelleri: İdil-Ural (Tatar ve Başkurt) Masalları Örneği. *Millî Folklor*, 16(128), 60-75.
- Kardaş, C. (2013). *Dengbêjlik Geleneği ve Âşık Edebiyatı ile Karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elâzığ.
- Kaya, D. (2007). *Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kemal, Y. (1992). *Kale Kapısı Kimsecik 2*. İstanbul: Toros Yayınları.
- Kızılkaya, M. (2019), Toplumsal Hafıza ve Dengbêjler, *Uluslararası Dengbêjlik Kültürü ve Dengbêjler Sempozyumu*, Şırnak Üniversitesi Yayınları, Şırnak.
- Kıraç, E. (1997). Masallarda Rasyonelite Problemi. *Millî Folklor*, 5(36), 45-48.
- Mahmut, K. (2009). *Divanü Lügati't Türk: Türkçe Sözlük Divanı*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi
- Naci, M. (1995). *Lugat-ı Naci*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Öncü, M. (2014). *Çîrokên Efsaneyî Yê Kurdan*. İstanbul: Nûbihar Yayınları.
- Örnek, S. V. (1971b). *Anadolu Folklorunda Ölümler*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Faültesi Yayınları.
- Özkaynak, M. E. (2013). *Masal Formellerinin Sembolik Çözümlemesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elâzığ.
- Pertev, R. (2009). *Zarok û Çîrok*. İstanbul: Doz Yayınları.
- Sami, Ş. (1995). *Kamus-i Türki*. İstanbul, Çağrı Yayınları.
- Sakaoğlu, S. (2002). *Gümüşhane ve Bayburt Masalları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Sakaoğlu, S. (2015). *Masal Araştırmaları*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Seyidoğlu, B. (2002). *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (C. 8)*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Subaşı, K. (2019). *Kürtçe (Kurmanci) Masalların Anlatı Tipolojisi (Tipolojîya Vegêrana Çîrvanokên Kurdî/Kurmançî)*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Şahbaz, S. (2007). *Geçmişten Günümüze Kahvehaneler, Kahvehanelerin Sosyal Yaşamdaki Yeri ve Önemi: Aydın Merkez Örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Şimşek E. (2000). Adana'da Masal Anlatma Geleneği ve Masallar, Efsaneden Tarihe Tarihten Bugüne Adana: Köprübaşı, YKY, İstanbul.
- Şimşek E. (2001). *Yukarıçukurova Masallarında Motif ve Tip Arştırması I- II*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları
- Şimşek, E. (2020). "Masal Üzerine", *Erzincan'dan Derlenen Masal, Efsane ve Hikâye Örnekleri* (Hzl. Tahir Erdoğan Şahin vd.). Erzincan.
- Temo, S. (2005). "Sonsöz", *Abdalın Bir Günü*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Tezel, N. (2009). *Türk Masalları*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayıncılık.
- Titon, J. T. (2015). "Metin." *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar (3. Çev. Öykü Terzioğlu, Yay. Haz. M. Öcal Oğuz vd.)* Ankara: Geleneksel Yay.